

GRANSKNINGSHANDLING

BILAGA TILL PLANBESKRIVNING

Ändring av detaljplan A 1072 i Gröndal, Oskarshamn

Upprättad av samhällsbyggnadskontoret juli 2025

Dnr SBN 2025/000611

Planuppdrag	2025-05-13
Samrådsbeslut	2025-08-19
Granskningsbeslut	2026-02-17
Antagandebeslut	
Laga kraft	

Innehåll

Ändring av detaljplan.....	3
Planens syfte.....	3
Markägoförhållanden.....	3
Detaljplaner.....	4
Undersökning om betydande miljöpåverkan (BMP).....	4
Påverkan av allmänna och enskilda intressen.....	5
FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR.....	5
Miljöförhållanden.....	5
Miljökvalitetsnormer.....	5
Klimat - översvämningsrisk och skyfall.....	6
Fornlämningar.....	7
Förorenade områden	7
Riksintressen.....	7
Planändringen i text.....	8
Beräknad tidplan.....	9
Genomförandetid.....	9
Ansvarsfördelning/Huvudmannaskap.....	9
Fastighetsrättsliga frågor och konsekvenser.....	10

ÄNDRING AV DETALJPLAN

Denna ändring av detaljplan innebär att ändring görs i den ursprungliga detaljplanens planhandlingar. Ändringar som föreslås i denna planbeskrivning blir en ny bilaga till gällande plan A 1072. För de områden i planen som omfattas av ändring gäller både de ändrade bestämmelserna och övriga bestämmelser i den ursprungliga detaljplanen.

Detaljplanen genomgår ett så kallat standard förfarande, vilket innebär tre skeden (samråd, granskning, antagande). Det har funnits möjlighet att lämna synpunkter under samrådet, de synpunkter som inkom redovisas i samrådsredogörelsen. Det finns nu ytterligare möjlighet att lämna in synpunkter under granskningstiden. Detaljplanen antas sedan av samhällsbyggnadsnämnden. Förfarandet med en detaljplan är reglerat i Plan- och bygglagen (2010:900) och har som syfte att förbättra beslutsunderlaget. Alla som är berörda av planen ska få möjlighet till insyn och påverkan av utformningen av detaljplanen.

VARFÖR ÄNDRING OCH INTE NY DETALJPLAN

En ändring av en detaljplan kan användas för att anpassa planen till nya förhållanden och hålla den aktuell utan att genomföra hela den lämplighetsbedömning som görs vid upprättandet av en ny plan. Ibland kan det vara lämpligt att använda ändring för att ta bort eller justera planbestämmelser som inte längre anses nödvändiga eller relevanta. Kommunen kan använda sig av ändring när det finns en plan där syftet fortfarande är aktuellt, men där justeringar av planen behövs för att den ska bli mer användbar och funktionell.

För denna ändring förändras inte syftet med planen som idag anger bostadsändamål. Gällande detaljplan är från 1917 och medger endast att en åttondel av fastighetsarean får bebyggas.

PLANÄNDRINGENS SYFTE

Syftet med ändringen är att öka byggrätten och ta bort ålderdomliga bestämmelser inom bostadsområde i Gröndal.

Planens syfte för bostadsändamål fortsätter att gälla efter ändringen och avsikten med ändringen stämmer överens med planens (A 1072) syfte.

MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN

Planområdet berör fastigheter inom område i Gröndal i Oskarshamn stad vilka alla är privatägda.

ÖVERSIKTLIGA PLANER

Planändringen strider ej mot gällande översiktsplan, laga kraft 2023-03-22.

DETALJPLANER

Planändringen berör nedan ljusmarkerade område inom stadsplan A 1072 stadsdelen Delfinen och Triton i Gröndal i Oskarshamn stad, laga kraft 1921. Övrig bostadsmark på planen omfattas av nyare detaljplaner.

Gällande detaljplan A 1072, ljusmarkerade områden är aktuellt för denna ändring.

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖ PÅVERKAN (BMP)

En undersökning av om genomförandet av detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan har gjorts. Den sammanlagda bedömningen är att genomförandet av ändringen av detaljplanen inte medför sådan betydande negativ miljöpåverkan som kräver en miljöbedömning. Skälen för detta är att ändringen inte kan antas medföra betydande påverkan på varken kultur-, natur-, sociala eller materiella värden. Planförslaget medför inte heller påverkan på risker för människors hälsa eller miljön. Se ”Undersökning om BMP” för ställningstagande och motivering. Beslut om betydande miljöpåverkan sker under samrådstiden.

PÅVERKAN AV ALLMÄNNA OCH ENSKILDA INTRESSEN

Ändringen av detaljplanen bedöms inte innebära någon betydande påverkan för allmänna eller enskilda intressen. Ändringen görs inom befintligt villaområde och avser

bestämmelser för samma användningsändamål likt tidigare men med en ökad byggrätt.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

MILJÖFÖRHÅLLANDEN

Miljökvalitetsnormer

Det finns tre aktuella förordningar om miljökvalitetsnormer; en för föroreningar i utomhusluft, en för vattenförekomst och en för omgivningsbuller. En detaljplan får inte medföra att en miljökvalitetsnorm överträds.

Luftföroreningar

Luftkvalitetsförordningen (2010:477) anger normer för ämnena kvävedioxid/kväveoxid, svaveldioxid, bly, partiklar (PM10 och PM2,5), bensen, kolmonoxid, ozon, arsenik, kadmium, nickel och bens(a)pyren i utomhusluft. Normerna bidrar till att skydda människors hälsa och miljön samt att uppfylla krav i EU-direktiven 2008/50/EG och 2004/107/EG.

Detaljplanens bestämmelser och riktlinjer

Miljökvalitetsnormerna för luft bedöms inte överskridas.

Vattenförekomst

År 2000 trädde EU:s gemensamma regelverk om vatten, det så kallade vattendirektivet, i kraft. Syftet med direktivet är att säkra en god vattenkvalitet i Europas yt- och grundvatten. Sjöar, vattendrag, kust- och grundvatten som är tillräckligt stora omfattas av vattendirektivet och kallas då formellt för vattenförekomster. Miljökvalitetsnormerna omfattar ekologisk och kemisk ytvattenstatus samt kemisk och kvantitativ grundvattenstatus. Den ekologiska statusen bedöms på en femgradig skala (hög, god, måttlig, otillfredsställande eller dålig) medan kemisk ytvattenstatus har två klasser (god eller uppnår ej god). Grundvattens kemiska och kvantitativa status klassas som god eller otillfredsställande.

Huvudavrinningsområdena för detaljplaneområdet är mellan Virån och Emån. Delavrinningsområden är Inre Oskarshamn området och Oskarshamn området med slutrecipient Östersjön. Vattenförekomsten har måttlig ekologisk status och har problem med övergödning, morfologiska förändringar och kontinuitet samt flödesförändringar. Den kemiska statusen uppnår ej god. Förhöjda halter av kvicksilver och bromerade difenyletrar (PDBE) finns i alla Sveriges vattendrag och därför överskrider de kemiska halterna i landets alla vattenförekomster. Förhöjda halter av dessa ämnen beror till stor del av atmosfärisk deposition och det är inte tekniskt eller ekonomiskt genomförbart att minska dessa halter till godkända gränsvärden genom nationella åtgärder. Att tillämpa åtgärder för dessa kemiska ämnen undantas därför i detaljplanearbetet.

Detaljplanens bestämmelser och riktlinjer

Ändringen av detaljplanen bedöms inte påverka miljökvalitetsnormen för aktuella vattenförekomster.

Buller

Riktvärden för buller för bostäder större än 35 m² är 60 dBA. För uteplats gäller 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden. Om möjligt eftersträvas lägre nivåer än vad riktvärdena anger. Norra delen av planområdet ligger intill Gröndalsgatan som trafikeras av ca 1850 fordon/dygn med en skyltat hastighet på 40 km/h. Genom Boverkets metoder i texten *Hur mycket bullrar vägtrafiken?* går det att översiktligt beräkna vägtrafikbuller. Genom dessa metoder beräknas den ekvivalenta ljudnivån från vägtrafik ligga på ca 53 dBA. Uteplats kan placeras längre från vägen, på södra delen av fastigheten, där även huvudbyggnaden hjälper till att dämpa ljudnivån.

Planområdet är idag bebyggt, ändringen medför ingen ökad trafik inom området. Ett genomförande av planen bedöms inte medföra att miljökvalitetsnormen för buller eller luft överträds.

Dagvatten

Det bästa och enklaste sättet att omhänderta dagvattnet är att fördröja dagvattnet inom fastigheten, genom att låta vattnet tränga ner i marken (infiltreras) på tomtens grönytor eller andra genomsläppliga ytor som exempelvis grus. En tumregel för hur stor yta som behövs för att vattnet ska kunna tas upp av marken är mellan 1 - 2 gånger den hårdgjorda ytan, till exempel takets yta. Hårdgjorda ytor bör utföras i genomsläppliga material såsom grus eller plattor med genomsläppliga skarvar.

Detaljplanens bestämmelser och riktlinjer

Planområdet är idag bebyggt där dagvattenhanteringen i första hand sker genom lokalt omhändertagande av dagvatten. Dagvattenledningar finns inom området. Bestämmelse läggs till om att minst 30 % av fastighetsarean ska möjliggöra infiltration av dagvatten. Syftet är att möjliggöra att dagvatten från tak och andra hårdgjorda ytor inom fastigheten ska kunna infiltreras innan det når kommunens dagvattenledningar.

Markbeskaffenhet och geotekniska förhållanden

Enligt Sveriges geologiska undersökningars (SGU) jordartskarta domineras planområdet av berg och morän.

Klimat - översvämningsrisk och skyfall

Klimatfrågor utgör en planeringsförutsättning som kommunen tar hänsyn till vid planläggning. Medveten planering av bebyggelse och infrastruktur kan minska samhällets sårbarhet och bättre anpassa samhällsbyggandet till de följder som ett förändrat klimat kan medföra. En global ökning av medeltemperaturen väntas medföra en klimatförändring med betydande konsekvenser för naturmiljö och samhälle. Effekter såsom förskjuten växtsäsong, havsnivåhöjning, torka, upphettning inom tät bebyggelse, skogsbränder och översvämnningar ställer krav på åtgärder för att anpassa samhället till de klimatförändringar som sker nu och i framtiden. Fastigheterna som berörs av ändringen

ligger på marknivå mellan +5 m till + 13 m över medelhavsnivån och anses inte ligga inom riskområde för översvämning.

FORNLÄMNINGAR

Inom planområdet finns inga fornlämningar registrerade. Anmälningsplikt råder enligt kulturmiljölagen om en fornlämning påträffas. Om fynd görs av plats eller föremål som omfattas av fornminnesskydd ska arbetet stoppas och fyndet anmälas till Länsstyrelsen, som har att besluta om och på vilka villkor arbetet får fortsätta.

FÖRORENADE OMRÅDEN

Inga kända föroreningar finns registrerade över området som berörs av ändringen. Vid misstanke eller upptäckt av förorening i samband med schaktning inom planområdet måste kommunen omedelbart underrättas och en anmälan ska då även skickas till tillsynsmyndigheten, kommunen.

RIKSINTRESSEN

Området ligger inte inom något riksintresse.

STRANDSKYDD

Inget strandskydd råder inom planområdet.

KULTURMILJÖ, BYGGNADER

Inför arbetet med att ta fram ett Kulturmiljöprogram för Oskarshamn stad så har bebyggelseenheten vid Kalmar läns museum tagit fram områdeskaraktärsbeskrivningar. Nedan kursiv text är beskrivning för aktuellt planområde:

”Gröndal har båda utökats och förtätats under hela 1900-talet vilket innebär att

här finns villor från 1910-talet och fram till nutid. Den blandade bebyggelsen gör att området som helhet inte har någon enhetlig karaktär.

Framtida utveckling

- *Välbevarade byggnader inom området som har kvar stora delar av sina originaldetaljer exteriört bör hanteras extra varsamt vid bygglovsprocesser. Särskilt kulturhistoriskt värdefulla byggnader får ej förvanskas. En bebyggelseinventering, som pekar ut enskilda byggnaders kulturvärden, skulle säkerställa att värdena tillvaratas.*
- *Tillbyggnader, ombyggnader och andra ändringar ska utföras varsamt så att bebyggelsens karaktärsdrag bevaras, samt hålla en hög ambition gällande arkitektonisk utformning och material.*
- *Eventuell ny bebyggelse bör placeras och utformas med stor hänsyn till områdets karaktärsdrag.”*

PLANÄNDRINGEN I TEXT

Nedan beskrivs vilka bestämmelser som föreslås tas bort från gällande detaljplan från 1921 och vilka bestämmelser som föreslås läggas till i detta förslag till ändring.

Bestämmelser som tas bort:

- Boningshuset med verandor och uthus må icke tillsammans upptaga mera än en åttondel av tomtens ytinnehåll.
- Boningshuset skall vara fristående och må icke på något ställe läggas närmare grannes gräns än sex meter. Det må icke vara mera än två våningar utom källare och vind, å vilken dock får inredas högst rum ej kök.
- Uthusbyggnad får icke hava större höjd än fem meter och ej uppföras närmare gata än femton meter. Den må ej läggas närmare grannes gräns än fyra meter och femtio centimeter, såvida det ej sker i sammanhang med byggande av dylikt hus å grannes tomt och husen uppföras så att de få utseende av en enda sammanhängande byggnad. Uppföres uthus i tomtgränsen får det ej inrymma eldstad med mindre det göres med grundmur och emot grannes tomt förses med brandmur av minst en och en halv stens tjocklek.

Bestämmelse som läggs till:

- **h** - högstanockhöjd är 12 m för huvudbyggnad och 5 m för komplementbyggnader. Syftet med bestämmelsen är att begränsa höjden inom planområdet, hänsyn har tagits till befintliga byggnader där flertalet villor i området har ennockhöjd på 10, 5 – 11 m.
- **p** – Komplementbyggnad ska placeras minst 2 m från fastighetsgräns. Parkering ska redovisas inom egen fastighet.
- **e** - Max 30 % av fastighetsarean får bebyggas. Syftet med bestämmelsen är att möjliggöra för ökad byggnadsarea för huvudbyggnad och komplementbyggnader.

- **b** - Minst 30 % av fastighetsarean ska möjliggöra infiltration av dagvatten. Syftet är att möjliggöra att dagvatten från tak och andra hårdgjorda ytor inom fastigheten ska kunna infiltreras innan det når kommunens dagvattenledningar.
- Genomförandetiden är 5 år från det att ändringen av planen fått laga kraft.

GENOMFÖRANDE

I genomförandedelen redovisas de organisatoriska, fastighetsrättsliga, tekniska och ekonomiska åtgärder och konsekvenser som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen. Här redovisas kommunens utgifter och inkomster som föranleds av planen. Planbeskrivningen har inte någon självständig rättsverkan utan ska ses som vägledande vid genomförande av detaljplanen.

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Beräknad tidplan

Samråd – september 2025

Granskning – februari/mars 2026

Antagandeprövning – maj 2026

Genomförandetid

Genomförandetiden för denna ändring av detaljplan är fem år från det att beslutet om ändringen vunnit laga kraft. Denna genomförandetid avser endast föreslagna ändringar. För övriga gällande bestämmelser har genomförandetiden gått ut. Under genomförandetiden kan planen normalt inte ändras eller upphävas om inte särskilda skäl finns. Om kommunen inte ändrar eller upphäver planen efter genomförandetidens utgång fortsätter den att gälla. Efter genomförandetidens utgång kan dock planen ändras eller upphävas utan att uppkomna rättigheter i planen behöver beaktas.

Ansvarsfördelning/Huvudmannaskap

Ändringen av detaljplanen avser endast kvartersmark där ansvaret ligger på fastighetsägaren. Framtida byggnation sker i enskild regi. Fastighetsägare ansvarar för kostnader vid eventuell ändring av befintliga ledningar och anläggningar för energidistribution inom de aktuella fastigheterna.

FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR OCH KONSEKVENSER

Fastighetsbildning och fastighetskonsekvenser

Ändring av detaljplan görs inom befintligt villaområde. Planändringen innebär ingen ny fastighetsbildning eller andra fastighetsrelaterade konsekvenser.

Ledningar

Planområdet ligger inom Oskarshamns kommuns verksamhetsområde för vatten och avlopp. Eventuellt byggande inom respektive fastighet sker i enskild regi. Fastighetsägare ansvarar för kostnader vid eventuell ändring av befintliga ledningar och anläggningar inom egen fastighet. Planens genomförande i sig förutsätter ingen ändring varken av energidistributionen eller av andra ledningar.

Planekonomi

Kostnaden för upprättandet av denna ändring tas ut när ändringen nyttjas, via planavgift vid bygglov.

KONSEKVENSER AV PLANENS ÄNDRING OCH GENOMFÖRANDE

Utifrån de givna förutsättningar som råder för den redan befintliga bebyggelsen på den aktuella platsen, bedöms platsen/marken som lämplig för ändamålet vad gäller översvämningsrisk och dagvattenhantering.

Inga andra förutsättningar eller förändringar av väsentlig betydelse bedöms ha tillkommit jämfört med vad som tidigare låg till grund för den ursprungliga detaljplanen. Den ändrade detaljplanens förutsättningar och påverkan bedöms inte innebära någon betydande påverkan för allmänna eller enskilda intressen.

Ändringen av detaljplanen bedöms inte leda till betydande påverkan på miljön, människors hälsa och säkerhet eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser.

Ändringen av detaljplan bedöms inte heller medföra några fastighetsrättsliga, tekniska eller ekonomiska konsekvenser för enskilda.

Det nya planförslaget strider ej mot gällande översiktsplan, laga kraft 2023-03-22.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonventionen, som är en del av de mänskliga rättigheterna, blev lag i Sverige 1 januari 2020 under namnet barnrättslagen. Barnrättslagen ställer krav på kommunen att arbeta med dokumenterade barnkonsekvensanalyser. Vid arbeten med detaljplaner beaktas barn och ungas behov. Planändringen medverkar till att öka byggrätten inom befintligt bostadsområde och kommunens bedömning är att en ändring av detaljplanen inte strider mot någon av artiklarna i FN:s barnkonvention. Under planprocessen görs detaljplanen tillgänglig för allmänheten. Planhandlingarna finns då bland annat

tillgängliga digitalt på hemsidan.

Bedömningen är att planförslaget inte har någon direkt och påtaglig konsekvens för barn och unga och förslaget strider inte mot Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter.

Samhällsbyggnadskontoret
Mark- och planingenjör
Regina Laine